

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН
СОВЕТ
БОЛЬШЕШИНАРСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

422054, Республика Татарстан, Сабинский
район, с. Большой Шинар, ул. Кооперативная,
36
тел. (84362) 41-2-11

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ОЛЫ ШЫҘАР
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422054, Татарстан Республикасы, Саба
районы, Олы Шыңар авылы, Кооператив
урамы, 36 йорт
тел. (84362) 41-2-11

e-mail: bshin.sab@tatar.ru

РЕШЕНИЕ
25.01.2021

КАРАР
№3

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Олы Шыңар авыл жирлегендә муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 28.07.2004 ел, 45-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007 ел, №25-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 елгы №50-ЗРТ Татарстан Республикасы Кодексы һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 06.04.2012 ел, № 516-р күрсәтмәсен исәпкә алып, Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге Советы Карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Олы Шыңар авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 04.06.2012 елгы 10нчы номерлы карарын;

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында» 15.02.2013 ел 6нчы номерлы карарын;

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 04.06.2012 елгы 10нчы номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында» 06.06.2013 елгы 19нчы номерлы карарын

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында» 01.02.2016 ел 5нче номерлы карарын;

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 04.06.2012 елгы 10нчы номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында» 09.06.2017 елгы 12нче номерлы карарын

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 04.06.2012 елгы 10нчы номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында» 14.09.2017 елгы 19нчы номерлы карарын

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 04.06.2012 елгы 10нчы номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында» 08.11.2018 елгы 24нче номерлы карарын

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 04.06.2012 елгы 10нчы номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында» 17.04.2019 елгы 8нче номерлы карарын

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 04.06.2012 елгы 10нчы номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында» 20.02.2020 елгы 4нче номерлы карарын үз кечен югалткан дип санарга.

3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча һәм җирлекнең мәгълүмати стендларында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карар кабул ителгән кенән үз кеченә керә.

Авыл җирлеге башлыгы

А.Г.Гарипов

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Олы Шыңар авыл җирлеге
Советының 25.01.2021 ел, 3нче номерлы
карары белән расланган

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында
Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр.

- 1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Олы Шыңар авыл җирлегендә муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне җайга сала, шулай ук федераль, республика законнары нигезендә муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт үтү шартларын һәм җирлектәге муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый хәлен (статусын) билгели.
- 1.2. Муниципаль хезмәт-гражданның һөнәри эшчәнлеге, ул даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.
- 1.3. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы - «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Олы Шыңар авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге (алга таба – текст буенча-авыл җирлеге), аның исемнән яллаучы вәкиле (эш бирүче).
- 1.4. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) булып җирлек башлыгы, җирле үзидарә органы җитәкчесе, сайлау комиссиясе рәисе яки яллаучы (эш бирүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат торырга мөмкин.
- 1.5. Җирлектә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, 25.06.2013 №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексы, Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, җирлек уставы, әлеге Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.
- 1.6. Муниципаль хезмәткәр -федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, җирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата тоту өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждандан.
- 1.7. Җирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләмиләр һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.
- 1.8. Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләрненә (алга таба-муниципаль хезмәткәр) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнары гамәлдә булуы кагыла.

2.Муниципаль хезмәтнең төп принциплары.

- 2.1. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары булып тора:

- 1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге;
- 2) Россия Федерациясә дәүләт телен белгән гражданның муниципаль хезмәткә тигез үтеп керүе һәм аның жөнәсенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәтенә һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә карауларына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә узуның тигез шартлары;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлеге һәм компетентлыгы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүмат алу мөмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданның белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә карата төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләргә исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланганлыгы;
- 9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылыгы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш эшчәнлеге.

3.Муниципаль хезмәтне финанслау.

3.1. Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр Федераль Законда, Татарстан Республикасы законнарында башкача билгеләнмәгән булса, жирлекнең жирле бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфалары.

4.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы-жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясә аппаратында, жирле үзидарә органы, жирлекнең сайлау комиссиясә яисә муниципаль вазыйфаны биләп торучы затның вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән даирәдә төзелә торган вазыйфа.

4.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

4.3. Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясә аппараты штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

4.4. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

4.5. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

4.6. Муниципаль хезмәткәр үлгән (вафат) яисә муниципаль хезмәткәрнең хәбәрсез югалган дип танылган яисә законлы көченә кергән суд карары белән аның вафаты дип игълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр үлем (һәлак булу) көненнән яки суд карары законлы көченә кергән көннән соң килгән көндә муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

4.7. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукый акт белән раслана.

5.Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү.

5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;

3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;

4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;

5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

5.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждән хезмәте вазыйфаларының чагыштырмасы муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждән хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнә.

6. Муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары.

6.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлеге дәрәжәсенә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

6.2. Татарстан Республикасы законы белән муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары билгеләнгән, шулай ук аларны бирү тәртибе, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән азат иткәндә аларны саклау тәртибе билгеләнгән.

6.3. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесә тәкъдиме буенча муниципаль берәмлек уставы яисә башка муниципаль хокукий акт белән жирле үзидарә органы һәм (яисә) вазыйфаи заты тарафыннан бирелә.

6.4. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

7.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлешә, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы(эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булган очракта – белгечлек, әзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә.

7.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: югары, төп һәм әйдәп баручы вазыйфалар төркеме өчен югары белем булу; югары белем яисә урта һөнәри белем-вазыйфаларның өлкән һәм кече төркеме өчен;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына; муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажы дүрт елдан да ким булмаган;

муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.

7.3. Муниципаль хезмәт стажына яисә әйдәп баручы, өлкән һәм кече төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү юнәлешә буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнми.

7.4. Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждән хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

7.5. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи Инструкциясе

белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи Инструкциясе белән шулай ук белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

7.6. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләгәндә әлеге белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем алу документын һәм (яисә) әлеге белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек буенча эш чоры кертелә.

7.7. Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белгечлеге, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләгәндә күрсәтелгән стажга граждан (муниципаль хезмәткәр) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле белемнәр һәм күнекмәләр, аларга югары дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң, муниципаль хезмәткәрнең (муниципаль хезмәткәр) эш вақыты кертелә, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

7.8. Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дэвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнәлеше буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча бер ел эш стажы.

8. Муниципаль хезмәткәр.

8.1. Муниципаль хезмәткәр -федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләп торган акчалата тоту өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан.

8.2. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген техник тәмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

9. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары һәм бурычлары, муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр һәм тыюлар.

9.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең төп хокуклары һәм бурычлары, муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр һәм тыюлар «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007 ел, №25-ФЗ Федераль закон, 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, шулай ук әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән.

9.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиленең алдан язма белдерүе белән, мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкача каралмаган булса, башка түләүле эшне башкаручыга хокуклы.

9.3. Муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турында һәм коррупциягә каршы тору максатларында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясында каралган түләүләр йөкләнә.

9.4. Муниципаль хезмәткәр 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17 һәм 18 статьяларында каралган

хокук бозулар кылган очрактарда ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

9.5. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне, тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләрне куллану 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 33 18 статьясында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

10. Муниципаль хезмәткәрнең коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә бушлай катнашуы.

10.1. Муниципаль хезмәткәрнең коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашуы 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

11. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу.

11.1. Муниципаль хезмәткәр мәнфәгатьләр конфликтны барлыкка килүнең теләсә нинди мөмкинлеген булдырмау буенча чаралар күрергә тиеш.

11.2. Муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр каршылыгы яки аның барлыкка килү мөмкинлеге турында хәбәр итәргә тиеш.

11.3. Яллаучы вәкиле (эш бирүче), әгәр Аңа муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булса, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

11.4. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу мәнфәгатьләр каршылыгын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазифаи яки хезмәт вазыйфасын үзгәртү, хәтта аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән һәм (яки) мәнфәгатьләр конфликтны барлыкка килүгә сәбәп булган табыштан читләштерүгә кадәр булырга мөмкин.

11.5. Муниципаль хезмәткәр яклаган мәнфәгатьләр конфликтын кисәтү һәм жайга салу күрсәтелгән затны Россия Федерациясе законнарында каралган очрактарда һәм тәртиптә бүлөп бирү яисә үз-үзләрен тоту юлы белән гамәлгә ашырыла.

11.6. Мәнфәгатьләр конфликтын яклаучы муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу чараларын кабул итү Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль хезмәткәрне эштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

12. Керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү.

12.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгва итүче гражданныр, әлегә вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы (эш бирүче) вәкиленә үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт гражданны хезмәткәрләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла.

12.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълүматларны Татарстан Республикасы дәүләт гражданны хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре,

чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада тапшырырга тиеш.

12.3.Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәренә туры килүен тикшереп торы «Коррупциягә каршы торы турында» Федераль законда һәм «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында каралган тәртиптә муниципаль хокукый актлар белән гамәлгә ашырыла.

12.4.Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статья нигезендә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар федераль законнар тарафыннан саклана торган һәм башка серләргә тәшкит итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

12.5.Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (хатыны) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яки башка иҗтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фондларына иганә (взнослар) җыю өчен, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматлардан файдалану рөхсәт ителми.

12.6.Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны таратуда яки әлеге мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда кулланды гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

12.7.Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү яисә дәрәжә булмаган яки тулы булмаган мәгълүмат бирү, әгәр бу мәгълүматларны бирү мөҗбүри булган очракта, муниципаль хезмәткәрдән эштән китүгә китерә торган хокук бозу булып санала.

12.8.Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъвалаучы гражданның тарафыннан әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләрнең дәрәжәлеген һәм тулылыгын, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дәрәжәлеген һәм тулылыгын, Россия Федерациясенә норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданның тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дәрәжәлеген һәм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу, алар тарафыннан «Коррупциягә каршы торы турында» Федераль закон һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бурычларны үтәү турындагы таләпләргә үтәү Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12.9.Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданның, әлеге вазыйфаларны биләүче (ир белән хатын) һәм муниципаль хезмәткәрләрнең балигы булмаган балаларына карата оператив-эзләү чараларын уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан муниципаль органнар

мәңфәгатьләрендә Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә җибәрелә.

12.10. Татарстан Республикасы дәүләт органы (дәүләт органы бүлекчәсе йә күрсәтелгән органның коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау эше өчен җаваплы вазыйфаи заты), тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затларның, шулай ук аларның хатыннарының (ирләренә) һәм балигы булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп торуну гамәлгә ашыручы Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

13. Муниципаль хезмәткә керү.

13.1. Муниципаль хезмәткә 18 яшькә җиткән, Россия Федерациясә дәүләт телен белүче һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр сыйфатында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган гражданның керергә хокукы.

13.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганда җенес, раса, милләт, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә, инануларга, җәмәгать берләшмәләренә карауга, шулай ук муниципаль хезмәткәренә һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга бәйлә рәвештә нинди дә булса туры яки турыдан-туры чикләүләр, яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

13.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 19 статьясында күрсәтелгән документларны тапшыра.

13.4. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

13.5. Тикшерү барышында 13.4 пунктта каралган гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулык итүче шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән гражданның муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

13.6. Гражданның муниципаль хезмәткә керүе, хезмәт килешүе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзгәртелгән исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

13.7. Күрсәтелгән вазыйфаны биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасына керүче граждан контракт төзи. Контракт буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасын биләү тәртибе һәм контракт буенча күрсәтелгән вазыйфага билгеләнүче зат белән контракт төзү һәм өзәлү тәртибе «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә. Контракт буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә торган зат белән контрактның типовой формасы 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнгән.

13.8. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленәң акты белән рәсмиләштерелә.

13.9.Муниципаль хезмәткә кәргәндә эшкә алуучы вәкиле (эш бирүче) һәм муниципаль хезмәткәр хезмәт килешүенәң яклары булып тора.

13.10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклығы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклығын биру тәртибе һәм формасы муниципаль берәмлек башлығы тарафыннан раслана.

14. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә Конкурс

14.1.Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төзелүгә конкурс булырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъвачыларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гәмәлгә ашырыла.

14.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү тәртибе жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнә. Конкурсны үткәрү тәртибе аның шартларын, аны үткәрү датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләренә, шулай ук хезмәт килешүе проектын конкурс үткәрелгән көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча бастыруны күздә тотарга тиеш. Муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

14.3. Эш бирүче вәкиле (эш бирүче) хезмәт килешүе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

15. Муниципаль хезмәткәрләренә аттестацияләү

15.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

15.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөкле хатын-кызлар;
- 4) йөкләлек һәм бала табу буенча отпускта яисә өч яше тулганчы бала карау буенча отпускта булган хатын-кызлар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләренә аттестацияләүялдан чыкканнан соң бер ел узгач кына мөмкин;
- 5) вакытлы хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

15.3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килүе яки туры килмәве турында карар чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләренә эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән вазыйфаларында аларны күтәрү турында, ә кирәк очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләренәң эшчәнлеген яхшырту турында киңәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

15.4. Аттестация нәтижәләре буенча эш бирүче вәкиле (эш бирүче) аерым муниципаль хезмәткәрләренә эштәге уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасында төшерү турында аттестация көненнән бер айдан да артык вакыт эчендә бүләкләү турында карар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләренә өстәмә һөнәри белем алу өчен жибәрү турында тәкъдимнәр бирә ала.

15.5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасында төшерелгән яки аның ризалыгыннан башка муниципаль хезмәт урынына күчерү мөмкинлеге булмаган очракта, эшкә алучы вәкиле (эш бирүче), аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житәрлек булмау сәбәпле, аттестация узганнан соң, аны муниципаль хезмәттән азат итәргә мөмкин. Күрсәтелгән вакыт узганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки аны әлеге аттестация нәтижәләре буенча вазыйфада төшерү рәхсәт ителми.

15.6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

15.7. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү турындагы нигезләмә муниципаль хокукый акт белән муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 4 нче кушымтасы нигезендә раслана.

16. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

16.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә җирле үзидарә органы житәкчәсе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе рәисе яисә муниципаль хокукый акт белән вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

16.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә кертелә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлешенә, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә - эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килү-килмәүгә квалификация таләпләре;

2) җирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты эшчәнлеген җайга сала торган акт, җирле үзидарә органының структур бүлекчәсе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен җаваплылыгы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре;

3) муниципаль хезмәткәр идарә итү һәм башка карарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегенә;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка карарлар проектларын әзерләүдә катнашырга хокуклы яисә катнашырга бурычлы мәсьәләләр исемлегенә;

5) биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча карарлар проектларын әзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү тәртибе һәм сроклары;

6) шул ук җирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты, башка җирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданныр һәм оешмалар белән үзләренең вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә муниципаль хезмәткәрнең хезмәттәшлек итү процедуралары.

16.3. Вазыйфаи инструкциянең нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә, аттестация үткәргәндә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алына.

16.4. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясен үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә яки муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына керткәндә, аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә яки муниципаль хезмәткәрне бүләкләгәндә исәпкә алына.

17. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүен өзү өчен нигезләр

17.1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган хезмәт килешүен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;

2) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату – Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә Россия Федерациясе гражданының чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданының чит ил гражданына даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил гражданы, муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

3) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында «Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләргә һәм тыюларны үтәмәү»;

4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

17.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә җиткән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рәхсәт ителми.

18. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

18.1. Муниципаль хезмәткәр хезмәте өчен түләү муниципаль хезмәткәрнең үзе биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладынан(алга таба – вазыйфаи оклад), шулай ук 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән торган (алга таба – өстәмә түләүләр) акчалата керем рәвешендә башкарыла.

18.2. Муниципаль хокукый актларда, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән таләпләргә үтәп, шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләр каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык компенсация түләүләре;

2) төп хезмәт вазыйфаларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза үткөрү, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында визалау (юридик эш өчен өстәмә) кәргән муниципаль хезмәткәрләргә айлык түләү;

3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә.

18.3. Муниципаль хезмәткәргә закон нигезендә дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләр белән эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә билгеләнә.

18.4. Җирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакы күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирлек Советы чыгара торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

19. Муниципаль хезмәткәр ялы

19.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата түләвен саклап калып, еллык ял бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

19.2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле ялдан һәм өстәмә түләүле яллардан тора.

19.3. Еллык төп түләүле ял муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамында бирелә.

19.4. Ел саен түләүле өстәмә отпусklar муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен, шулай ук федераль законнарда һәм 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган очрақларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле ял дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбенән исәпләнә. Ел саен үткәрелә торган төп түләүле ял һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен түләүле торган өстәмә ялның гомуми озынлыгы 40 календарь көннән артмаска тиеш. Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле ял бирелә. Хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен еллык өстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда каралган башка очрақларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле ял ел саен бирелә торган төп түләүле ялның һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле ялның әлеге өлешендә каралган гомуми озынлыгынан тыш бирелә.

19.5. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләүле торган ял өлешләп бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) белән килешенеп, муниципаль хезмәткәргә бүтән озынлыктагы ял өлеше бирелергә мөмкин.

19.6. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) карары белән, акчалата түләүне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

19.7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрақларда акчалата түләүне саклап калмыйча ял бирелә.

20. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

20.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;

2) акчалата түләүне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләүле торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;

5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очрақта пенсия белән тәэмин итү.;

6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәттә булган чорда яисә аннан туктаганнан соң, эмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына, мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очрақларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи

бурычларын үтәүгә бәйлә көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

20.2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгуга йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйлә рәвештә, оешма эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

20.3. Муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр биреләргә мөмкин.

21. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

21.1. Муниципаль хезмәткәрләренең үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәүләре өчен түбәндәге бүләкләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.

21.2. Әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктында каралган бүләкләүләргә куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

21.3. Муниципаль хезмәткәрләргә бүләкләү өчен нигезләр булып тора: муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи вәкаләтләргә үрнәк итеп үтәү;

- озак һәм мактауга лаек хезмәт;
- аерым әһәмияткә ия һәм катлаулы биремнәрне үтәү;
- юбилей даталары;
- хезмәттәге башка казанышлар.

Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи вәкаләтләргә үрнәк итеп үтәү аларны сыйфатлы һәм үз вакытында үтәүне, ижади якин килүне һәм муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары эшенең нәтижәлеләген тәэмин итә торган инициативаны күрсәтүне аңлата.

Хезмәтнең мактауга лаек булуы бүләкләү датасына дисциплинар жәза булмау белән билгеләнә.

Һәр конкрет очракта биремнең мөһимлегә һәм катлаулылыгы әлеге мәсьәләне хәл итү компетенциясенә кергән орган житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

22. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылыгы

22.1. Муниципаль хезмәткәрнең үз гаебә белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шәлтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

22.2. Дисциплинар жинаяткә юл куйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштереләргә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

22.3. Дисциплинар түлөтүлөрнө куллану һәм төшерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очрактардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

23. Муниципаль хезмәт стажы

23.1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыгы) кертелә торган эш чоры 25.06.2013 елгы № 50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

24. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

24.1. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү шартлары «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм 25.06.2013 елгы № 50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

25. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

25.1. Жирлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәргә эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булганда), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмәт узган чорда хезмәт эшчәнлегенә турында мәгълүматлар формалаштыру һәм әлеге белешмәләргә мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (персональләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;

5) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткөрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) граждандар тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персонал мәгълүматларның һәм башка белешмәләргә дәрәжәләнгән тикшерүне оештыру, шулай ук дөүләт серен тәшкит итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рөхсәтне рәсмиләштерү;

12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукый һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмэт законнары һәм 25.06.2013 елгы № 50-ТРЗМуниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган кадрлар эшенең бүтән мәсьәләләрен хәл итү.

26. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

26.1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар теркәлә.

26.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат иткәндә аның шәхси эше җирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнең соңгы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

26.3. Җирле үзидарә органын, муниципаль хезмәткәр вазыйфасын биләгән җирлекнең сайлау комиссиясе юкка чыкканда, аның шәхси эше, аларга җирле үзидарәнең юкка чыккан органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе функцияләре тапшырылган, яисә аларның хокукый дөвамчылары тапшырылган җирле үзидарә органнарына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә саклауга тапшырыла.

26.4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дөүлэт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

27. Муниципаль хезмәтне үстерү программасы

27.1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерү программасы белән тәэмин ителә.

28. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

28.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен кадрлар резервы төзелә.